

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Basisschool Kon.Wilhelmina

Plaats : Voorthuizen
BRIN nummer : 08BH|C1
Onderzoeksnummer : 291353
Datum onderzoek : 11 april 2017
Datum vaststelling : 9 juni 2017

SAMENVATTING

Basisschool Koningin Wilhelmina heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Wat gaat goed?

Er zijn duidelijke regels en omgangsvormen en er heerst een positieve, prettige sfeer op de school. Daarbij is er aandacht voor de directe omgeving maar ook voor wat er in de rest van de maatschappij speelt. Ouders, leraren en leerlingen bevestigen het beeld van een goed schoolklimaat.

De kwaliteitscultuur op de Koningin Wilhelminaschool is ook goed. Het team probeert de aanwezige expertise zo efficiënt mogelijk in te zetten (van en met elkaar leren). Daarnaast voelen de leraren zich samen verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. De basis hierbij is een onderwijsvisie waar iedereen achter staat.

Wat kan beter?

De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen voldoende, in elk geval voor de basisvakken (taal en rekenen). Het volgen van de leergroei bij onder meer Engels, wereldoriëntatie en de expressievakken moet de komende periode verder uitgewerkt worden. Bij deze vakken is het team ook bezig ambities te formuleren en te kijken in hoeverre afstemming mogelijk is.

De kinderen leren en ontwikkelen zich voldoende. De leraren leggen duidelijk uit en zorgen voor rust en structuur in de lessen. Recente ontwikkelingen als het handelings- en opbrengstgericht werken, de aanpak bij de expressievakken en wereldoriëntatie en het onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen moeten zich nog 'zetten'.

Voor leerlingen die extra zorg nodig hebben, biedt de school passende ondersteuning. Voor hen zijn interventies gepland. Een en ander is vastgelegd in groeidocumenten en/of ontwikkelingsperspectieven. Het (meer) betrekken van leerlingen en ouders is een verbeteractiviteit. De school verwacht dat met name de (hoog)begaafde leerlingen zich verder kunnen ontwikkelen.

De veiligheid van leerlingen is voldoende gewaarborgd door onder meer een veiligheidsbeleid, sociale media- en pestprotocollen en actieve coördinatoren en/

of vertrouwenspersonen. Ook hier heeft het vergroten van de inbreng van leerlingen en ouders de aandacht.

De eindresultaten voldoen aan de norm. Door het beleid rond de (hoog)begaafde leerlingen verder uit te bouwen en analyses en criteria scherper te maken is hier wellicht verdere ontwikkeling mogelijk. De school is bezig, naast taal en rekenen, ook andere eindresultaten in beeld te brengen.

Het team heeft voldoende zicht op de eigen kwaliteit en voert verbeteringen steeds meer weloverwogen door. Men is zich bewust dat de wereld verandert en daarmee de school en het onderwijs. Het team wil ook in de toekomst het motto van de school 'een waardevolle basis' blijven waarmaken en werkt daar hard aan.

Wat moet beter?

Bij alle onderzochte standaarden voldoet de school ten minste aan de wettelijke vereisten (de basiskwaliteit).

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen een onderzoek met een concept-waarderingskader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook basisschool Koningin Wilhelmina.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

Werkwijze

Op 11 april 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen; deze observaties hebben wij samen met een observant van de school uitgevoerd.

Op 12 april 2017 hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur (ook iemand van de raad van toezicht), de schoolleiding, de intern begeleider en enkele leraren van de school. Daarnaast was de schoolleiding van de binnenkort te bezoeken zusterschool De Wheem hierbij aanwezig. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Naast de beoordeelde standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke aspecten beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan één of meer van deze artikelen, geven wij dat aan in paragraaf 3.2.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op basisschool Koningin Wilhelmina. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

De kwaliteit van het onderwijs op de Koningin Wilhelminaschool is van voldoende niveau. Tijdens het onderzoek hebben wij de kwaliteit van het onderwijsproces, het schoolklimaat, de resultaten en de kwaliteitszorg en ambitie van de school onderzocht. Op de acht onderzochte standaarden die hiermee samenhangen, voldoet de school ten minste aan de basiskwaliteit. Twee standaarden, Pedagogisch klimaat en Kwaliteitscultuur, zijn als goed beoordeeld omdat hier ook schooleigen aspecten zichtbaar aanwezig zijn.

Het schoolklimaat is een sterk punt, ook volgens iedereen met wie we gesproken hebben. De school besteedt hieraan veel aandacht, evalueert en neemt in overleg met betrokkenen tijdig passende maatregelen.

Dit wordt ondersteund door een goede kwaliteitscultuur. De directie heeft overzicht en stuurt zo nodig bij. Maar minstens zo belangrijk, het team werkt professioneel samen, is gericht op leren van en met elkaar en op voortdurende verbetering.

Verder weten de leraren waar de ontwikkeling van leerlingen stagneert of voorloopt. Zij gebruiken de informatie om het onderwijs af te stemmen op de ontwikkeling van de leerlingen. Daarbij is men steeds meer gewoon om te werken met meetbare, realistische ambities. In toenemende mate is er ook structureel sprake van een breed aanbod.

Er is daarbij steeds meer aandacht voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, omdat zij een achterstand òf een voorsprong hebben op hun leerjaar.

Het is een kwestie van zich hierin (OP2, 3 en 4) verder te ontwikkelen.

Schoolleiding en leraren zorgen ook voor een veilige omgeving voor leerlingen. De eindresultaten van taal en rekenen voldoen aan de norm. De school is bezig eigen streefdoelen te ontwikkelen en van andere vakken dan taal en rekenen eindresultaten in beeld te brengen.

Tot slot voldoet de kwaliteitszorg aan de basiskwaliteit. Er is een functionerend systeem van kwaliteitszorg dat zo nodig aan de omstandigheden wordt aangepast. Er zijn/worden toetsbare doelen gesteld en de school heeft zicht op de resultaten en op de kwaliteit van het onderwijsproces. Prioritering van de verbeteronderwerpen en aanpassing aan de maatschappelijke ontwikkelingen blijven onder meer aandachtspunten.

3 RESULTATEN ONDERZOEK BASISCHOOL KON.WILHELMINA

3.1 Kwaliteitsoordelen op onderzochte standaarden

Kwaliteitsgebied	Onderwijsproces	Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP2	Zicht op ontwikkeling		•	
OP3	Didactisch handelen		•	
OP4	(Extra) ondersteuning		•	

Onderwijsproces

Leerlingen in beeld, met kansen voor verdere verbetering

De leraren volgen de prestaties en ontwikkeling van de leerlingen met een kleuterobservatiesysteem, methodegebonden en -onafhankelijke toetsen, observaties en steeds vaker ook gesprekken. Zij vergelijken deze gegevens met de verwachte ontwikkeling van de leerling. Bij afwijkende resultaten maken de leraren, in samenspraak met de intern begeleider, nadere analyses. Zij gebruiken de informatie om hun onderwijs af te stemmen op verschillen tussen leerlingen (basis, weer, meer), in elk geval bij rekenen en taal. Dit leggen zij onder meer vast in groeps- en handelingsplannen en themaplanningen, die zij regelmatig evalueren. Hiermee voldoet de school aan de basiskwaliteit. Eigen aspecten zijn in ontwikkeling. Het team is bezig met het updaten van het aanbod en de aanpak, in wisselwerking met de grondslag van de school en geconstateerde afwijkende resultaten. Daarnaast zijn/worden het onderwijs aan de (meer)begaafde leerlingen, de (digitale) rapportage en de observatie-/volginstrumenten aangepakt. Een en ander moet zich nu verder 'zetten'. Eigen ambities op basis van geconstateerde leergroei, bij bijvoorbeeld Engels, wereldoriëntatie en expressievakken, moeten nog geformuleerd worden. De vraag is hierbij steeds: wat zijn je doelen, hoe bereik je die en wanneer ben je als team tevreden met wat je bereikt met je (plus)leerlingen. Duidelijke criteria stellen is daarbij belangrijk. De gemiddelde basisschool heeft circa 25 uur per week aan lestijd ingeroosterd. Daarin moeten alle vakken onderwezen worden. Aandacht voor het efficiënt omgaan met de (instructie)tijd blijft dus ook een belangrijke factor.

Het didactisch handelen is op orde en volop in ontwikkeling

De uitleg is over het algemeen duidelijk, de lessen zijn logisch opgebouwd en de lesinhoud past bij het niveau van de leerlingen. De leraren zorgen ook voor structuur en een taakgerichte werksfeer.

De maatschappij verandert echter en daarmee ook de school en het onderwijs. Handelings- en opbrengstgericht werken kregen en krijgen opnieuw de aandacht op de Koningin Wilhelminaschool. De schoolorganisatie, de cultuureducatie en creativiteit, de wereldoriëntatie en de meerbegaafde leerlingen zijn daarnaast veranderingsonderwerpen. Er is op dit moment veel in beweging. Enerzijds willen leraren meer uitdaging en onderwijs op maat bieden aan leerlingen, anderzijds zullen zij leerlingen moeten durven 'loslaten' om tijd te vinden voor ondersteuning waar die nodig is. Verder blijft het borgen van de gekozen werkwijze voorlopig een belangrijk aandachtspunt.

Positieve ontwikkelingen bij de extra ondersteuning, mede door een steeds adequatere samenwerking met alle betrokkenen

Voor leerlingen die structureel onderwijs nodig hebben op een ander niveau dan de leeftijdsgroep, biedt de school een passend onderwijsaanbod en/of ondersteuning. Zij heeft vastgelegd wat zij daaronder verstaat en welke voorzieningen zij in dit verband kan bieden. In een ontwikkelingsperspectief (OPP) of groeidocument is vastgelegd hoe het onderwijs voor deze leerlingen is ingericht. De OPP's voldoen aan de eisen die wij daaraan stellen. Daarmee voldoet de school aan de basiskwaliteit.

De Koningin Wilhelminaschool kan zich verbeteren door de leerlingen meer te betrekken bij het opstellen van doelen en door structureel uitdaging op maat te bieden. Men wil dit onder meer bereiken via het werken met dag-/weektaken en het voeren van kindgesprekken. Daarnaast verwacht het team in de toekomst de vruchten te plukken van het recent ingezette beleid rond (meer)begaafde leerlingen en ouderbetrokkenheid, en heeft de in- en externe communicatie de aandacht.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
SK1	Veiligheid		•	
Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Kan beter	Voldoende	Goed
SK2	Pedagogisch klimaat			•

Schoolklimaat

Veiligheid is gewaarborgd en heeft de aandacht

De leerlingen voelen zich veilig op de school. De uitkomsten van enquêtes/ vragenlijsten en de gesprekken die wij met leerlingen, leraren en ouders hebben gevoerd, bevestigen dit beeld. De school heeft een veiligheidsbeleid en neemt adequate maatregelen als zich problemen voordoen. Zij heeft ook een aanpak om de leerlingen te begeleiden bij de ontwikkeling van hun sociale en maatschappelijke competenties. Daarmee voldoet de veiligheid aan de basiskwaliteit en beoordelen we die als 'voldoende'.

De school heeft nog geen aanvullende eigen opdrachten opgenomen in het schoolplan maar is wel bezig de inbreng van leerlingen te vergroten.

Prettig en ondersteunend pedagogisch klimaat

De leraren vertonen voorbeeldgedrag en zorgen voor een respectvolle omgang met elkaar en leerlingen onderling. Er zijn duidelijke regels, die bij alle betrokkenen bekend zijn. De goede sfeer en openheid in de school is in alle gesprekken met leraren, ouders en leerlingen bevestigd en is ook voelbaar in de school.

Het team hoopt door nieuw beleid rond burgerschap en sociale competenties en meer inbreng van de leerlingen de sfeer nog te verbeteren. Men verwacht dat leerlingen door de combinatie van regels/structuur en steeds meer eigen keuzes maken niet alleen hun eigen grenzen leren kennen maar ook die van anderen. En dat de school niet alleen veilig maar ook uitdagend genoeg is.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten		•		

Onderwijsresultaten

De eindresultaten voldoen aan de norm

De eindresultaten liggen over het geheel genomen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht. In 2014 en 2012 liggen ze weliswaar onder de ondergrens die wij bij de beoordeling hanteren, de andere jaren er echter boven. De school verwacht zeker nu er een meer structureel en uitdagend aanbod voor de (meer)begaafde leerlingen ontwikkeld wordt dat de resultaten in de toekomst boven de onder- en wellicht de bovengrens zullen liggen. Het is wel zaak zichzelf niet alleen met het landelijk gemiddelde te vergelijken maar met name met scholen met een vergelijkbare populatie.

Het team is bezig eigen streefdoelen (ambities) voor de resultaten te formuleren. Hetzelfde geldt voor het in beeld brengen van de eindresultaten bij andere vakken en/of vaardigheden dan taal en rekenen. Bovendien worden de

kengetallen uit het voortgezet onderwijs over oud-leerlingen steeds meer systematisch verzameld. Dit soort gegevens helpen bij het formuleren van ambities.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA1	Kwaliteitszorg		•	
KA2	Kwaliteitscultuur			•

Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg op orde, met ruimte voor verbetering

De school heeft zicht op haar onderwijskwaliteit via regelmatige evaluatie van opbrengsten, onderwijsproces en veiligheid. Zij analyseert de oorzaken van eventueel tegenvallende resultaten en onderwijspraktijk en voert waar nodig verbeteringen door. Daarbij worden, gezien de jaarplannen, doorgaans ook toetsbare doelen geformuleerd. De Koningin Wilhelminaschool voldoet kortom aan de basiskwaliteit wat betreft de kwaliteitszorg.

Het team is bezig met het afspreken van ambitieuze maar wel realistische eigen doelen ook voor andere vakken dan taal en rekenen. En probeert dat zo te doen dat recht gedaan wordt aan de eigen visie op onderwijs èn aan de maatschappelijke ontwikkelingen. Men wil doorgaan met het van en met elkaar leren, onder meer via een nieuwe systematiek van werken met projectleiders en -groepen. Daarnaast wil men daarbij zoveel mogelijk ook stakeholders en samenwerkingspartners blijven betrekken. Het stellen van prioriteiten zal daarbij noodzakelijk blijven.

Een professionele kwaliteitscultuur gericht op voortdurende verbetering

Op de school is een grote bereidheid om gezamenlijk de onderwijskwaliteit te versterken. Door de toegenomen aandacht voor een effectieve organisatie en taakverdeling en een goede overlegstructuur lukt dat ook. De school voldoet aan de wettelijke eisen, zoals een code goed bestuur en de aanwezigheid van bekwaam en bevoegd personeel dat de eigen bekwaamheid kan onderhouden. Zij voldoet echter ook aan eigen eisen van kwaliteit. Binnen het team is er draagvlak voor de ambities en visie van de school. De teamleden delen inzichten en expertise steeds meer met elkaar en durven zich ook in toenemende mate kritisch op stellen ten aanzien van eigen en andermans handelen. De directie weet zich gesteund door de teamleden en omgekeerd voelen zij zich betrokken bij en verantwoordelijk voor de verbeteringen die de directie wil doorvoeren. Het team is kortom uitgegroeid tot een professioneel team dat het

onderwijs en zichzelf steeds wil verbeteren. De kunst is dat vast en het geheel werkbaar te houden.

3.2 Overige wettelijke voorschriften

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool Koningin Wilhelmina. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie. Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Reactie bestuur SHS op bezoekverslag inspectie aan de KWS op 11-04-2017

Het bestuur van de Stichting Hervormde Scholen te Voorthuizen kan zich geheel vinden in het Rapport van bevindingen van het kwaliteitsonderzoek dat de inspectie op 11-04-2017 deed op de Koningin Wilhelmina School. Het is de moeite waard dit rapport geheel te lezen.

De inspectie heeft duidelijk gezien waar de school qua ontwikkeling vandaan komt, waar de school nu staat en welke ontwikkelingen de school in de komende jaren wil maken.

Er is een waardevolle basis aanwezig die terug te vinden is in de stukken (theorie) en in de school bij medewerkers, ouders, kinderen, stakeholders en de organisatie (praktijk).

Vanuit deze waardevolle basis kan en mag de school zich in de komende jaren verder ontwikkelen.

Thema's van ontwikkeling die de inspectie noemt en die bij de ambities van de school aansluiten zijn:

- Het verder uitwerken van het volgen van de leergroei bij onder meer Engels, wereldoriëntatie en de expressievakken.*
- Handeling- en opbrengstgericht werken, de aanpak bij de expressievakken en het onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen moet zich nog 'zetten', vraagt om verdere borging.*
- Het (meer) betrekken van leerlingen en ouders bij o.a. de thema's leren, ondersteuning en (sociale) veiligheid.*
- Het positief kritisch blijven volgen van de tussen- en eindresultaten. Dat kan door het beleid rond de (hoog)begaafde en (hoog)gemiddelde leerlingen en talentontwikkeling verder uit te bouwen en de criteria en de te verwachten gemiddelde resultaten scherper te maken.*

- *De verdere professionele ontwikkeling van het team, waarbij eigenaarschap en directe betrokkenheid kernwoorden zijn, waarbij motivatie van binnen uit belangrijk is.*

Het bestuur dankt de inspectie voor de open wijze waarop het bezoek aan de Koningin Wilhelmina School heeft plaats gevonden. Het kwaliteitsonderzoek vanuit het nieuwe onderzoekskader is positief ontvangen en ervaren. De inspectie als positief kritische gesprekspartner geeft zo een meerwaarde voor de school en de ontwikkelingen die de school wil gaan doormaken.